

Από το πρόσφατο βιβλίο της **Βάνας Χαραλαμπίδου, *Μια κουκίδα στον χάρτη*** (που κυκλοφόρησε στα μέσα Μαΐου 2013 από τις Εκδόσεις Εντευκτηρίου, με καλλιτεχνική επιμέλεια κι εξώφυλλο του Άρι Γεωργίου και εκδοτική επιμέλεια του Γιώργου Κορδομενίδη), δημοσιεύουμε την εισαγωγή από το πρώτο κεφάλαιο.

Πετρούπολη: Στην κατεψυγμένη Ουτοπία του κόσμου...

ΣΤΗ μεγαλύτερη χώρα του κόσμου, τη χώρα με τις περισσότερες επαναστάσεις και τα μεγαλύτερα αποθέματα χιονιού και πάγου, τη Ρωσία, βρίσκεται η ωραιότερη πόλη του κόσμου, η παράξενη νερόπολη της Βαλτικής, η *Βενετία του Βορρά*, η *βόρεια Παλμύρα*, η πιο αινιγματική και πένθιμη πόλη του κόσμου, η υδάτινη πόλη χωρίς παρελθόν που χτίστηκε από το τίποτα, που εμφανίστηκε σαν αντικατοπτρισμός να αναδύεται μέσα από την πάχνη, η πόλη των *λευκών νυχτών* που εξαφανίζουν ακόμη και τις σκιές των ανθρώπων, η πολύγλωσση, πολυπολιτισμική, ορθόδοξη, εξιδανικευμένη, απρόσιτη, δυτικότροπη, ποθητή, βέβηλα ωραία και εκθαμβωτική πρωτεύουσα των τσάρων, η πόλη με το κλασικό μέτρο που συμβάλλει στην ομορφιά της, η *κατεψυγμένη Ουτοπία*, η *μητρόπολη της θάλασσας και των καναλιών*, με τα σαράντα νησιά στο δέλτα του νωθρού και επί τέσσερις μήνες το χρόνο παγωμένου ποταμού Νέβα, του *υδάτινου καθρέφτη* που τη διατρέχει αντικατοπτρίζοντας την και την απειλεί με τα φουσκωμένα νερά του και τα θραύσματα των παγόβουνων, το *ανοιχτό παράθυρο στη Δύση*, το Πέτερσμπουργκ του Μεγάλου Πέτρου, η *αυτοκρατορική καρέκλα της Αγιοπετρούπολεως* της Μεγάλης Αικατερίνης, το Πέτρογκραντ του 1914, το πολυάνθρωπο μεγάλο λιμάνι, εκεί όπου *όλα μπορούν να συμβούν*, η πόλη των συγγραφέων που τους εμπνέει και τους καταθλίβει, τους καταδιώκει και τους εξορίζει, η *συννεφιασμένη πόλη* του Νικολάι Γκόγκολ, η πόλη που *ζει κάτω από το νερό* του Αλεξάντερ Πούσκιν, η πόλη *φαντασμαγορία* της Άννας Αχμάτοβα, η *πιο απίθανη πόλη*, με την πιο εκπληκτική ιστορία σε όλη την οικουμένη του Φιοντόρ Ντοστογιέφσκι, η πόλη όπου *δεν μπορείς να ξεχωρίσεις το φανταστικό από το πραγματικό* του Γιόζεφ Μπρόντσκι, η πόλη του Λέοντος Τολστόι, του Πιότρ Τσαϊκόφσκι και του Ντιμίτρι Σοστακόβιτς, του Βλαντιμίρ Μαγιακόφσκι, της Άννας Πάβλοβα και του Βασλάφ Νιζίνσκι, το λίκνο της μεγάλης ρωσικής επανάστασης με το άδοξο τέλος, το Λένινγκραντ των σοβιετικών, η *ηρωική πόλη* της μεγάλης πολιορκίας των εννιακοσίων ημερών και των δύο εκατομμυρίων νεκρών του 1941 – 44, αλλά και της μεγάλης οικονομικής κρίσης που έπληξε τη Ρωσία στη μετάβαση από τον υπαρκτό

σοσιαλισμό, η πόλη που γνώρισε πλημμύρες, πυρκαγιές, σεισμούς, επιδημίες, εξεγέρσεις, διωγμούς, αλλά και τον σκοτεινότερο τρόπο μαζί με τις μεγαλύτερες αυταπάτες...

ΕΙΝΑΙ μια πόλη απέραντο μουσείο, μια μητρόπολη όπου *το γούστο είναι το παν και η καθημερινή ζωή τέχνη*. Με εκπληκτικά οικοδομήματα σε ποικιλία αρχιτεκτονικών ρυθμών που αναμιγνύονται, μεταξύ των οποίων σημαντική θέση έχει η αρ νουβό, το μπαρόκ και ο νεοκλασικισμός· παλάτια με μπαλκόνια που τα συγκρατούν αγάλματα - θεοί και νύμφες της μυθολογίας· αναρίθμητες γέφυρες πάνω στους υδάτινους δρόμους των ποταμών, διακοσμημένες με περίτεχνα φανάρια και γλυπτά, αγάλματα, λιοντάρια, γρύπες, άλογα, σφίγγες και σφυρήλατα κιγκλιδώματα· πεζοδρόμια από καστανοκόκκινο γρανίτη· χρυσοστολισμένα ανάκτορα - μνημεία της προκλητικής χλιδής των τσάρων· επιβλητικοί πύργοι και καθεδρικοί ναοί με ολόχρυσους τρούλους· ρομαντικά κανάλια με δεντροστοιχίες αλλά και θέατρα αληθινά κομφοτεχνήματα· πλατείες όπου οι τσάροι έστελναν το ιππικό τους για να σφαγιάσει το λαό, στις ίδιες όπου οι κομισάριοι έστελναν το λαό να σφαγιάσει το ιππικό και τους τσάρους· οικίες - μουσεία σημαντικών προσωπικοτήτων όπως του Αλεξάντερ Πούσκιν και του Φιοντόρ Ντοστογιέφσκι· λεωφόροι όπου περπάτησαν απελπισμένοι ο Βλαντιμίρ Μαγιακόφσκι και ο Αλεξέι Γεσένιν· αίθουσες συναυλιών όπου πρωτοπαρουσιάστηκαν έργα του Πιοτρ Τσαϊκόφσκι και του Ντμίτρι Σοστακόβιτς, ωδεία απ' όπου πέρασαν προσωπικότητες όπως ο Νικολάι Ρίμσκι - Κόρσακοφ, ακαδημία τεχνών όπου δίδαξαν πρωτοπόροι όπως ο Κάζιμιρ Μάλεβιτς και πολλοί από τους καλλιτέχνες της ρώσικης αβάν γκαρντ και μαθήτευσαν καλλιτέχνες όπως ο Μαρκ Σαγκάλ· αυτοκρατορική σχολή μπαλέτου όπου αναδείχτηκαν οι περίφημοι σκηνογράφοι των ρωσικών μπαλέτων όπως ο Λέων Μπακστ και χόρευαν μυθικοί χορευτές όπως η Άννα Πάβλοβα, ο Βασλάφ Νιζίνσκι και ο Ρούντολφ Νουρέγιεφ, όλοι αυτοί που έκαναν την Αγία Πετρούπολη από τις αρχές του 18^{ου} αιώνα μέχρι τις αρχές του 20^{ου} ένα από τα σημαντικότερα κέντρα πολιτισμού της Ευρώπης.

